

Za 11 milijonov tožijo državo

Se vedno ni določeno, kdo je kompetenten za tožbo vlagateljev bivše Poštno hranilnico na Dunaju

Ljubljana, 17. februarja.
V starji dunajski Poštni hranilnici so imeli naši vlagatelji, predvsem revnješi ljudje, mnogo hranilnih vlog, trgovci in industrijski pa svoje čekovne račune. Po prevratu so države naslednice bivše avstro-ogrskih monarhij sklenile rimske konvenции, ki je bila pozneje zamenjana z dodatnim oranžmajem v Rimu 1. 1925. Obe konvenции sta stopili v veljavjo. Ratifikacijo je naša vlada objavila v Službenih novinah 31. junija 1. 1929. Vse terjatve iz naslova hranilnih vlog in težkih računov države tvorijo nacionalni blok. Naša država je prejela za kritje nacionalnega bloka okrog 11 milijonov Din gotovine in vrednostnih papirjev. Avstrijska poštna hranilnica je izpolnila že davno svoje obvezne do naše države. Zato zdaj dolguje bivšim našim vlagateljem avstrijsko dunajske poštno hranilnico naša država. Te terjatve znašajo, kolikor je pac bolj močno ugotoviti, 13.255.100 kron na hranilnih vlogah in za 2.843 čekovnih računov 27.283.613 kron, skupaj okrog 40 milijonov krom.

L. 1934 se je ustanovalo Društvo za zaščito interesov vlagateljev pri bivši Postni hranilnici na Dunaju, že od svoje ustavnitve si ne prestane prizadeva, da bi njegovo članstvo prislo do svojih prihankov, ki jih s tem boli pogreša v teh casih, in pomisli, da je treba, da so vlagatelji po vedeni revnješi ljudje. Toda resolucije in spomnica doslej niso dosegle nobenega posnebnega uspeha. Zato se je društvo odločilo, da toži državo za plačilo terjatev svojih članov. Jeseni oktobra je vložilo tožbo za 596 članov, ki terjajo za vloge na hra-

nilne knjižice, v znesku 1.553.997 krom in za vloge na čekovne račune v znesku 927.268 krom. Upniki zahtevajo, da jim državni zaklad izplača terjatve najmanj po zlati paritetu ob koncu svetovne vojne, to se pravi, da bi dobili za kromo 4 dinarje. Tožena sta državni zaklad in Poštna hranilnica kraljevine Jugoslavije, zastopana po državnem pravobranilniku. Tožba je bila vložena na sresko sodišče v Ljubljani po društvenem zastopniku dr. M. Korunu. Sresko sodišče je odločilo tožbo, češ, da ni kompetentno za njo. Društveni pravni zastopnik je vložil rekurz na okrožno sodišče, ki je rekurz ugodilo ter odločilo, da se mora razprava voditi na sresko sodišče. Razprava je bila določena na 15. decembra lani. Toda medtem se je pritožilo državnemu pravobranilniku na stol sedmorce v Zagrebu, češ da sresko sodišče v Ljubljani ni kompetentno razsojati o zažetu. Stol sedmorce je rekurz zavrnil in včeraj dopoldne je bila sklicana razprava na sresko sodišče.

Z razpravo je bil določen sodnik poedenc s. s. dr. Štular. Društvo je zastopal dr. M. Korun, državno pravobranilnik po dr. Kauc. Kdo je kompetent za to tožbo, se vedno ni določeno. Kljub razsodbi stola sedmorce ter včeraj prav za prav do razprave sploh ni prišlo. Zastopnik državnega zaklada se je namreč pritožil zdaj na okrožno sodišče — kakor bi se moral prvič — zaradi kompetence. Zadeva se s tem samo zavlačuje in upniki, ki čakajo na svoj denar že desetletja so čedalje bolj nestrujni. Vendar so prepričani, da pravična stvar mora prej ali sleg zmagati.

Dolgost človeškega življenja

Zanimivo predavanje šefa biometričnega zavoda iz Zagreba dr. Fedorja Mikića

Ljubljana, 17. februarja.
V mineraloški predavalnici naše univerze je imel senci pred dobro zasedeno dvorano in ponovno poučno predavanje o dolgosti človeškega življenja seti biometričnega zavoda v Zagrebu dr. Fedor Mikić. Predavanje je privabilo več naših strokovnjakov in predstavitev prikazal del svojih studij, ki je tudi za širše občinstvo zanimal, saj se ljudje je na stehnem koraku srečujemo s problemom dolgosti človeškega življenja.

Ze Prešeren je načelni ta problem, ko pravi: Dolgost življenja našega je kratka in dneva ne pove nobena prakta. Kdo je med namisi, ki se ne bi od časa do časa spomnil in se vprašal: kako dolgo bom še živel? Na Silvestro se sprašujemo: ali bom morda obhajač drugi Silvestrov? Pri poroki nam podzavestno roj na glavi misel: kako dolgo bo trajalo skupno življenje? Pri prepričanju nad končno nastopa vprašanje: koliko čas bo trajal ta pekel? Pri pogrebih svojcev in prijateljev se nehoti spomnimo: kdo bo prvi sledi? Pri življenjskem zavarovanju mislimo: kako dolgo bom plačeval?

Biljevana oznaka teh vprašanj so alternativne: življenje — smrт, zacetek — konec, trajanje — konec, ali z drugimi besedami povedeno: življenje je izčrpano, ko človek umre. Raziskovanje o dolgosti človeškega življenja ima kot podlago računanja podatke o vsakem posamezniku. Tako izvemo za priznano dolgost življenja n. pr. v mestih, deželah, pri raznih narodih in državah. S takšno povprečnostjo izračunamo verjetnost, da bo nekdo iz takih določenih skupin umrl, ali pa bo ostal živ še dolga desetletja.

Ce se jestemo leta starosti nekega prebivalstva, n. pr. mestna ali pokrajinska in deloma dobijeno vsoz z njihovim številom, nam osta ne povprečna starost živlega prebivalstva, vendar pa to ni isto kot povprečna dolgost življenja, ker je ta povprečnost odvisna od tega ali preljudi v kakem krajtu število otrok ali število pričakovanih starejših oseb, kakor je to po mestih. Z določeno povprečno dolgostjo življenja zmerjimo in spoznamo starostno strukturo prebivalstva in iz tega potem zaključujemo na boljše ali slabše življenjske prilike. Zanimivo je, da v splošnem žene v kulturnih prilikah bolje uspevajo kot moški.

Številk o povprečni starosti v Sloveniji pravijo, da je bila najnižja starostna vrednost takoj po prevratu, namreč 36 let, najvišja pa 1933 leta, namreč 44 in pol leta. Najvišje vrednosti je imelo zadnja leta mesto Ptuj, s katerim je nekajkrat tekmovala Ljubljana. Te vrednosti so od prevrata stalno raste in so se dvignile od 43 na 61 let. V skupini rezov z najnižjo starostno mejo umrlih, konkurirajo sreči Črnomelj, Konjice Krško, Ljubljana—okolica, Ptuj—okolica in Maribor—breg, s srečom Laško in Prevalje. Najnižje vrednosti zaznamujejo Ljubljana okolica z 29, 69 leti (1921) in Prevalje s 40, 49 leti (1933).

Ce hočemo izračunati starostno strukturo sedanosti, moramo predvsem upoštevati strukture umrlih in strukturo živih. Iz tega tudi izračunamo verjetnost, ali bom letos ostal živ ali bom umrl in kolikšna je ta verjetnost. Zato pa je potrebno, da verjetnost umiranja raziskovalcev povprečne starosti razčleni po starosti. Z razčlenjevanjem prehajamo od splošnih obrokov umiranja na specifične obroke umiranja glede na starost. Ce zvezemo verigo specifičnih obrokov med seboj, dobimo zakon umiranja po starosti.

Kako je s starostno razdeljivo umrlih? Pri nas umre največ ljudi v otroški dobi, t. j. od rojstva do 10 leta. Pozneje je umiranje na videz precej neenakomerno. Iz črtice je bilo razvidno, da umirajo relativno največ dojenčki in starški. Preseneča pa, da je umrlivost dojenčkov med najvišjimi. Ali ni življenska sila največja pri rojstvu? V nadaljnjih starostnih dobeh je verjetnost umiranja vse manjša, dokler v predpubertetnem času, t. j. okoli 12. do 18. leta ne doseže najnižje stanja. Nato zavoljo moške žetke in drugih fizioloških sprememb narahlo narašte; vrh se nahaja okoli 20. leta. Od 20. do 40. leta je umrlivost skoraj na isti visini. Lahen wagon dejav krvulji ženska tuberkuloza okoli 40. leta, ko je ženski organizem

oslabljen po raznih faktorjih. Naraščanje umrliosti je do 50. leta še vedno po Polzelo in ponovno. Sele proti 60. letu, posebno pa do 60. leta dalje je naraščanje verjetnosti umiranja vedno hitrejše.

Zanimivo je, da umre danes največ dojenčkov na Malti, preko eno četrtnino. Svojčas so sloveli po temi žalostnem rekordu nekateri, delj Rusije, kjer je umirala polovica novorojenčkov že v prvem letu starosti. Za Indijo vemo, da je okoli 1910 leta umirala ena tretjeta. V naši državi vodi v tem pogledu savska banovina, kjer znata umrličnost med dojenčki okoli 20 odstotkov, to je ena petina živorejnih.

Hijrost umiranja je zelo različna. Najhitrejše izumirajo ljudje v Indiji, kjer imajo akutne, predvsem črevesne nalezljive bolezni bogato zetev. Med njimi so kolera, tifus in griza ter otroško bolezni. Najbolj lepa je smrť na Danskem, kjer je skrat počasnejša kakor v Indiji. Naši ljudje so v sredini Zanimivje je, da umre danes največ dojenčkov na Malti, preko eno četrtnino. Svojčas so sloveli po temi žalostnem rekordu nekateri, delj Rusije, kjer je umirala polovica novorojenčkov že v prvem letu starosti. Za Indijo vemo, da je okoli 1910 leta umirala ena tretjeta. V naši državi vodi v tem pogledu savska banovina, kjer znata umrličnost med dojenčki okoli 20 odstotkov, to je ena petina živorejnih.

Iz matematičnih verjetnostnih računov vidi, da življenska moč ni največja pri rojstvu, temveč, da s starostjo rase ter da doseže pri nas največjo vrednost okoli 5 let, kadar otrok lahko povprečno pričakuje 50 let življenja. Od 5. leta dalje, drugod že od 2. leta dalje izgleda na življenie stalno padajo. Največ lahko pričakuje danški otrok v drugem letu, namreč 62 let.

Pri rojstvu so razlike zelo velike. Najmanj pričakuje indijski otrok, namreč samo 22 let, naš otrok učaka okoli 35 let, nemški otrok še 45 let, danski 55 let.

Nekaj je bilo drugače. Rimljancev v 3. do 4. stol. po Kristu so mogle pričakovati povprečno samo še 21 let, dočim so novorojenčki egiptanski Rimljani okoli Kristovega rojstva imeli boljši stalni ček, ker so učakali povprečno 30-letno starost. Zene so bile na slabšem kot danes. Stanje starih Rimljank je bilo v zdravstvenem oziru siromašnejše kot je Polo z Indijami. Naši ljudje so v sredini Zanimivje je primerjati naše razmere z Dansko. Ena in druga dežela je kmečka, kjer potem umirajo ljudje na Danskem dvakrat bolj počasno kot pri naši. Za tolažbo bi smeli reči: da ima Danska industrijalizirano kmeljstvo, dočim opravlja pri nas največja in najbolj umazana dela še vedno samo človek. Iz tega razvidimo, da je naše gospodarstvo z ljudmi še vedno neracionalno in neurejeno.

Iz matematičnih verjetnostnih računov vidi, da življenska moč ni največja pri rojstvu, temveč, da s starostjo rase ter da doseže pri nas največjo vrednost okoli 5 let, kadar otrok lahko povprečno pričakuje 50 let življenja. Od 5. leta dalje, drugod že od 2. leta dalje izgleda na življenie stalno padajo. Največ lahko pričakuje danški otrok v drugem letu, namreč 62 let.

Pri rojstvu so razlike zelo velike. Najmanj pričakuje indijski otrok, namreč samo 22 let, naš otrok učaka okoli 35 let, nemški otrok še 45 let, danski 55 let.

Nekaj je bilo drugače. Rimljancev v 3. do 4. stol. po Kristu so mogle pričakovati povprečno samo še 21 let, dočim so novorojenčki egiptanski Rimljani okoli Kristovega rojstva imeli boljši stalni ček, ker so učakali povprečno 30-letno starost. Zene so bile na slabšem kot danes. Stanje starih Rimljank je bilo v zdravstvenem oziru siromašnejše kot je Polo z Indijami. Naši ljudje so v sredini Zanimivje je primerjati naše razmere z Dansko. Ena in druga dežela je kmečka, kjer potem umirajo ljudje na Danskem dvakrat bolj počasno kot pri naši. Za tolažbo bi smeli reči: da ima Danska industrijalizirano kmeljstvo, dočim opravlja pri nas največja in najbolj umazana dela še vedno samo človek. Iz tega razvidimo, da je naše gospodarstvo z ljudmi še vedno neracionalno in neurejeno.

Sključujem, da življenska moč je največja pri rojstvu, temveč, da s starostjo rase ter da doseže pri nas največjo vrednost okoli 5 let, kadar otrok lahko povprečno pričakuje 50 let življenja. Od 5. leta dalje, drugod že od 2. leta dalje izgleda na življenie stalno padajo. Največ lahko pričakuje danški otrok v drugem letu, namreč 62 let.

Vsi želijo se vprašati, kaj potem, ko dosegemo najvišjo mogočo dolgost življenja? Sključujem, da je moč obdržati čim dalje, kajti v interesu naroda je, da čuvamo svoje življene in sode zdravje in vse socialno medicinske ustanove v ta namen. — Predavatelj je željal za svoje odločno predavanje toplo priznanje.

Iz Celja

— Celjski šahovski klub je na svojem rednem letnem občnem zboru izvolil nov odbor, v katerem so sledi: g. predsednik dr. Josip Čerin, podpredsednik Josip Grašar, tajnik Tine Kocmür, blagajnik Leopold Vučer, knjižničar inž. Stanko Sajović, odborniki inž. Pijpus, Cijan in Fajš. Častni predsednik kluba je skladatelj in zbirnik g. dr. Anton Schwab.

— Adamičev večer bo priredil pevsko društvo »Oljka« v Celju v soboto 20. t. m. 20. v veliki dvorani Narodnega doma. Spominski govor o življenu in delu skladatelja Emila Adamiča bo imel skladatelj g. prof. Vasiliš Mirk iz Maribora, nato pa bo moški zbor »Oljka« izvajal Adamičeve pesni.

— Napad in nesreča. Ko se je vračal 47-letni najemnik Ivan Štih s Cest pri Rožni Slatini pred dnevi domov, ga je napadel Janez G. in ga tako hudo pretepel,

da mu je zlomil več reber in mu težko poškodoval desno roko. Ko se je peljal 27-letni, pri g. Josipu Gumzeju v Celju zaposeni delavec Jože Korošec od Sv. Petra pri Mariagradi, v soboto s kolosom in Celja domov, je padel in si moteno poškodoval levo roko. Poškodovanca se zdravita v celjski bolnici.

— Umrla je v ponedeljek v Trnovljah pri Celju 84-letna preužitkarica Franciška Kranjcova, v torku pa je umrla v celjski bolnici 27-letna kočarjava hčerka Marija Plavčakova od Sv. Roka pri Rogatcu.

— Vzgojni tečaj na Ljudskem vseču.

— Posredoval je za posojila, davke in službe — Ljudje v

stiski in lahkovrneži so mu nasedali

— Dva usodna padca. Pred dnevi je

padla 28-letna kočarjava žena Marija Legartova iz Stražice pri Vojsku na poleđenih tleh in si izpahnila levo nogo. Ko

se je vračal 42-letni dminar Ignac Gorčan s Trnega pri St. Vidu pri Grobelnem na pustni tork zvečer iz gostilne domov,

da padel v jarek in si zlomil desno nogo. Ponesrečenca se zdravita v celjski bolnici.

— Črnički napad v hlevu. Ko je bil

44-letni Josip Florjančič, posestnik na Želez-

nen pri Veliki Pirešici, v tork v svojem

hlevu, ga je napadel Stanko K. ter mu z udarom v zilimi zdrobil lobanjo in ga

zabodel v desno dlan. Težko poškodovanega Florjančiča so prepeljali v celjsko bolni-

co.

25 žrtev rafiniranega sleparja

Posredoval je za posojila, davke in službe — Ljudje v

stiski in lahkovrneži so mu nasedali

Ljubljana, 17. februarja.

Opozorila in pridige ne pomagajo več.

Zrlve pretkanje sleparjev so kljub temu če-

dalje bolj pogosto gosijo sodnje. V stiski

in lahkomilnosti nasedajo na prepros-

DNEVNE VESTI

— Minister dr. Josip Rogić pokrovitelj državnega akademskoga prvenstva. Akademski sportni klub, ki prireja letosne smučarsko prvenstvo jugoslovenskih univerz je prejel od ministra dr. Josipa Rogića pismeno obvestilo, v katerem sporoča, da je prevezl pokroviteljstvo nad temi tekmami. Poleg ministra dr. Rogića so zaproseni za pokroviteljstvo še rektorji vseh treh jugoslovenskih univerz.

Vsesokolski zlet v Beogradu ob polnoletnosti kralja Petra II. Včeraj je bila končana seja izvršnega odbora in plenarna uprave Saveza SKJ. Sklenjeno je bilo med drugim, da bo vsesokolski zlet v Beogradu leta 1941, ko bo proglašena polnoletnost Nj. Vel. kralja Petra II. V ta namen bo zgrajen v Beogradu velik stadion.

Novi člani Srbske kraljeve akademije. Včeraj je imela Srbska kraljeva akademija občni zbor, na katerem sta bila izvoljena za redna člana Nikola Tesla in profesor za etnografijo na beograjski univerzi dr. Tihomir Gjorgjević, za dopisne člane pa čivši znamen minister dr. Momčilo Ničić, profesor botanike na beograjski univerzi dr. Stevan Jakovljević, profesor na Sorbonni dr. Boris Mirkin Gezević in direktor visokih ved v Parizu Jean Zeyer.

Slovena otvoritev nove delavske zdravstvene ustanove. V nedeljo 21. t. m. ob 10.00 bo v Kranju slovensko blagoslovljeno in otvorjeno novo uradno poslopje OUDZ. Novo poslopje z vsemi svojimi sanitarnimi napravami je važna ustanova socialnega zavarovalca, zlasti pa pomembna pridobitev na socialno zdravstvenem polju za Gorenjsko, ker zahteva naprednjou industrijalizacijo te pokrajine dobro zdravstveno pomoč ter socialno zdravstveno zaščito delavcev in naščembencev.

Na vsakih 50 tisoč prebivalcev 2 milijona za javna dela. Ministrstvo javnih del pripravlja obsežen program, ki je preko banških uprav že pozvalo tehnične urade sreških načelstev naj predložijo popis vseh javnih del, potrebnih za ureditev cest in pre-skrbne prebivalstvu s pitno vodo. Na vsakih 50.000 prebivalcev naj bi odpadlo okrog 2 milijona Din za javna dela in sicer 1 milijon za ceste, 1 milijon pa za preskrbo z vodo-

KINO
TEATR
SLAVIGA
SENCE PRETEKLOSTI
»HELENA«
Luisa Ullrich — Gustav Diessl.

MATICA
PREMIERA klasičnega dela po romanu
Viktora Hugo-a
»NESREČNIKI« II. del
(Les Misérables)
V glavnih vlogah najboljši sodobni filmski dramatik HARRY BAUR.

UNION
»NESREČNIKI« I. del
(Les Misérables)
Klasično delo po romanu Viktora Hugo-a
Najboljši sodobni filmski dramatik Harry
Baur

Preddržane od 16, 19. & 21. ur
Tekmovalcem za prvenstvo LZSP! Ker se vrše na Črnom vrhu trije smučarski tečaji, bodo v soboto na Črnom vrhu popolnoma zasedeni obe koči. Toda pripravljajo tekmovalcem v ostalim udeležencem, da si rezervirajo oziroma oskrbe pre nočišča pri Sv. Krizku ali pa v Koči na Pustem Rovtu. Akademski sportni klub.

Iz »Službenega lista«. Službeni list kr. banške uprave dravsko banovinje št. 14. z dne 17. t. m. objavlja uredbo o trgovinskem sporazumu med Jugoslavijo in Anglijo in Severno Irsko, seznam angleških naprav, pooblaščenih za izdajanje potrdil o izvoru blaga, naredbo, s katero se izvzemajo od obveznosti zavarovanja osebe, zapošlene pri uradniku, napravljati in podjetjih javnopravnih telov, pravilnik o uporabljivanju in upravljanju skladov za pospeševanje turizma in turističnih krajih kraljevine Jugoslavije in razne druge objave.

Zjivalske kužne bolezni v dravski banovini. Po stanju z dne 10. t. m. je bila svinska kuga v naši banovini na 39 dvoreh, steklina na 1 dvoru in dveh primerih, vranjčini prisad na 2, svinska rdečica na 1 in perutninska kolera na 1.

* Uspeh nagradnih žrebanj naše radijske postaje. Na razpis za izvirne radiofonske postaje v Ljubljani za izvirne slovenske zvočne igre je bilo vposlanih 12 del. Prve nagrade 1000 Din razsodile ni moglo podletiti, drugo na grado 600 Din je priznalo g. Vinku Vodopivec za zvočno igro »Vidmarjevega Janeza prečudne sanje«, tretjo nagrado 400 Din pa g. Pavli Paternostrovi za igrico »Sobo s posebnim vhodom, parketom... takoj od dame. Nemagranjene igre naj avtorji dvignejo v radijski postaji. — Na razpis za izvirne orkestralne skladbe pa je bilo vposlanih 6 del, med katerimi je razsodilo priznalo nagrado 1000 Din skladbi »Koroški suiti«, delu pokojnega Emilia Adamiča, drugo nagrado 600 Din skladbi »Slovenski suiti« Saše Šantla, tretjo nagrado 400 Din pa skladbi 555c delu Emila Komela. Postaja je zaključila tudi nagradno žrebanje na 1000 novih radijskih naročnikov, ki so se prijavili po 15. oktobra l. 1936. Nagradno žrebanje bo pred mikrofonom v soboto 20. t. m. ob pol 20. K žrebanju bo povabljeni tudi nekaj novih radijskih naročnikov v Ljubljane.

Slovenci v Ameriki. V Clevelandu so umrli Janez Blažek, star 56 let, doma iz vasi Razirto na Notranjskem, Marijana Žafran, rojena Kranjc, starca 50 let, doma iz vasi Rakitna in Marija Lenarčič, rojena Marolt, starca 66 let, doma iz Bevk pri Vrhniku. V Oleanu je umrl Janez Prebešek, star 51 let, doma iz Loškega potoka. V kraju Gilbert je umrl Blaž Kern, doma iz Homca pri Komendi, v New Yorku je umrla Roza Svetlin, preddelavka v slamnikarski obrti. V starem kraju je zapustila blizu 90 let starega očeta. V Detroitu je umrl Jože Mežec, star 53 let, v Puebloju je umrl Jože Lipiec, doma iz Bača pri Knežku. V Pittsburghu je umrl Jože Adlešič, star 53 let, doma iz vasi Zuniči v Beli Krajini.

— 24 krat oženjen. V živinicah blizu Tuzle je umrl Ibrahim Topučić, star 103 let. Bil je 24 krat oženjen in ima 31 otrok. Tri njegove žene še žive.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo občano, spremenljivo vreme. Včeraj je znašala najvišja temperatura v Splitu 13, v Mariboru 10, v Beogradu 9, v Zagrebu 7, v Ljubljani 6.4, v Sarajevu 6, v Skoplju 3. Davi je kazal barometer v Ljubljani 758.6, temperatura je znašala 0.8.

— Zopet reparski umor. Po Makola in okolici se je raznesla včeraj strasna vest o reparskem umoru v bližnjem Jelovcu, kjer je bila umorjena siromašna posetnica Amalija Neudeker, starca 71 let, po domače »Jagrova Malacka«. Nasli so jo v njeni koči mrtvo. Umorjena je bila že pred dnevi, kajti njeni truplo je že razpadlo. Umora je osmujen 16-letni Stefan Božiček iz Jelovca. Neudekerjevo so baje zadnjih videj 15. januarja. Sodna komisija je ugotovila, da je bila umorjena približno pred tremi tedni. Obdukcija je pokazala, da je bila Neudekerjeva umorjena s sekiro, a pot vratom je imela tudi z žepnim nožem zadano rano. Pokojna se je v mladih letih preživljala kot kuharica, zadnja leta pa je hodila okrog beracat, ker se drugače ni mogla preživljati. Zato jo tudi niso tako dolgo pogrešali. Orožniki so našli na Božičkovem domu več predmetov, ki kažejo, da je morilce res en.

— Samomor uslužbenec OUDZ v Sarajevu. V pondeljek zvečer se je ustrelil v Sarajevu uslužbenec OUDZ Ernest Skvorc. Zapustil ni nobenega pisma in tako ni znano, kaj ga je poginal v smrt. Prvotno se je hotel obesiti, potem se je pa premislil in odločil za samokres.

— Tragična smrt občinskega beležnika. V pondeljek je bil občinski beležnik iz Gora pri Petrinji Dragan Plavšanit na lovnu na lisice. Hotel je preplezal ograjo in držal je puško v levi roki, pa se je spodtaknil, puška se mu je sprožila in ves naboj mu je udaril v košno. Začel je motiti krovom. Ljubljana je imel avto, v katerem sta bila umorjena pričakovala, da je v nobenem tečaju v zadnjem hipu rešil in tudi Šofer je ustavil avto sa predno se je zgrodila nesreča. Straši zdaj strogo pažijo nanj, ker se vedno trdi, da je umrli le ipo.

— Poskušen samomor petletnega otroka. V Splitu si je hotel oni dan končati živiljenje petletnega sinčka nekega lastnika taksija Nenad. Otron kaže vse znake prevarne razvoja. Doma je slišal mali Nenad kako lepo je umrli, ker gre otrok v nebesa in se izpremeni v angela. To ga je tako prevzel, da je skočil pod avto. Slučajno ga je pa nekdo v zadnjem hipu rešil in tudi Šofer je ustavil avto sa predno se je zgrodila nesreča. Straši zdaj strogo pažijo nanj, ker se vedno trdi, da je umrli ipo.

— Poskušen samomor petletnega otroka. V Splitu si je hotel oni dan končati živiljenje petletnega sinčka nekega lastnika taksija Nenad. Otron kaže vse znake prevarne razvoja. Doma je slišal mali Nenad kako lepo je umrli, ker gre otrok v nebesa in se izpremeni v angela. To ga je tako prevzel, da je skočil pod avto. Slučajno ga je pa nekdo v zadnjem hipu rešil in tudi Šofer je ustavil avto sa predno se je zgrodila nesreča. Straši zdaj strogo pažijo nanj, ker se vedno trdi, da je umrli ipo.

— Stekel volk napadel vas. V bosanski vasi Vagani so imeli v pondeljek čudnega gostja. Iz gozda je pritekel volk in na kmete. Obgrizel je štiri kmete in eno dekle. Končno je mavalil se na Marika Pezeroviča, ki pa je imel sladčajno v roki sekiro. Kmet je začel udrihati po njem s sekiro pa se mu je zlomil toprišče. V naslednjem hipu mu je skočil volk za vrat. Pezerovič ga je pa zgrabil za ušesa v vrpel na tla. Tako sta se valjala dokler niso prihiteli sosedje in ubili volka s sekirami. Boje se, da je bil volk stekek.

— Poskušen samomor petletnega otroka. V Splitu si je hotel oni dan končati živiljenje petletnega sinčka nekega lastnika taksija Nenad. Otron kaže vse znake prevarne razvoja. Doma je slišal mali Nenad kako lepo je umrli, ker gre otrok v nebesa in se izpremeni v angela. To ga je tako prevzel, da je skočil pod avto. Slučajno ga je pa nekdo v zadnjem hipu rešil in tudi Šofer je ustavil avto sa predno se je zgrodila nesreča. Straši zdaj strogo pažijo nanj, ker se vedno trdi, da je umrli ipo.

— Stekel volk napadel vas. V bosanski vasi Vagani so imeli v pondeljek čudnega gostja. Iz gozda je pritekel volk in na kmete. Obgrizel je štiri kmete in eno dekle. Končno je mavalil se na Marika Pezeroviča, ki pa je imel sladčajno v roki sekiro. Kmet je začel udrihati po njem s sekiro pa se mu je zlomil toprišče. V naslednjem hipu mu je skočil volk za vrat. Pezerovič ga je pa zgrabil za ušesa v vrpel na tla. Tako sta se valjala dokler niso prihiteli sosedje in ubili volka s sekirami. Boje se, da je bil volk stekek.

— Poskušen samomor petletnega otroka. V Splitu si je hotel oni dan končati živiljenje petletnega sinčka nekega lastnika taksija Nenad. Otron kaže vse znake prevarne razvoja. Doma je slišal mali Nenad kako lepo je umrli, ker gre otrok v nebesa in se izpremeni v angela. To ga je tako prevzel, da je skočil pod avto. Slučajno ga je pa nekdo v zadnjem hipu rešil in tudi Šofer je ustavil avto sa predno se je zgrodila nesreča. Straši zdaj strogo pažijo nanj, ker se vedno trdi, da je umrli ipo.

— Stekel volk napadel vas. V bosanski vasi Vagani so imeli v pondeljek čudnega gostja. Iz gozda je pritekel volk in na kmete. Obgrizel je štiri kmete in eno dekle. Končno je mavalil se na Marika Pezeroviča, ki pa je imel sladčajno v roki sekiro. Kmet je začel udrihati po njem s sekiro pa se mu je zlomil toprišče. V naslednjem hipu mu je skočil volk za vrat. Pezerovič ga je pa zgrabil za ušesa v vrpel na tla. Tako sta se valjala dokler niso prihiteli sosedje in ubili volka s sekirami. Boje se, da je bil volk stekek.

— Poskušen samomor petletnega otroka. V Splitu si je hotel oni dan končati živiljenje petletnega sinčka nekega lastnika taksija Nenad. Otron kaže vse znake prevarne razvoja. Doma je slišal mali Nenad kako lepo je umrli, ker gre otrok v nebesa in se izpremeni v angela. To ga je tako prevzel, da je skočil pod avto. Slučajno ga je pa nekdo v zadnjem hipu rešil in tudi Šofer je ustavil avto sa predno se je zgrodila nesreča. Straši zdaj strogo pažijo nanj, ker se vedno trdi, da je umrli ipo.

— Stekel volk napadel vas. V bosanski vasi Vagani so imeli v pondeljek čudnega gostja. Iz gozda je pritekel volk in na kmete. Obgrizel je štiri kmete in eno dekle. Končno je mavalil se na Marika Pezeroviča, ki pa je imel sladčajno v roki sekiro. Kmet je začel udrihati po njem s sekiro pa se mu je zlomil toprišče. V naslednjem hipu mu je skočil volk za vrat. Pezerovič ga je pa zgrabil za ušesa v vrpel na tla. Tako sta se valjala dokler niso prihiteli sosedje in ubili volka s sekirami. Boje se, da je bil volk stekek.

— Poskušen samomor petletnega otroka. V Splitu si je hotel oni dan končati živiljenje petletnega sinčka nekega lastnika taksija Nenad. Otron kaže vse znake prevarne razvoja. Doma je slišal mali Nenad kako lepo je umrli, ker gre otrok v nebesa in se izpremeni v angela. To ga je tako prevzel, da je skočil pod avto. Slučajno ga je pa nekdo v zadnjem hipu rešil in tudi Šofer je ustavil avto sa predno se je zgrodila nesreča. Straši zdaj strogo pažijo nanj, ker se vedno trdi, da je umrli ipo.

— Stekel volk napadel vas. V bosanski vasi Vagani so imeli v pondeljek čudnega gostja. Iz gozda je pritekel volk in na kmete. Obgrizel je štiri kmete in eno dekle. Končno je mavalil se na Marika Pezeroviča, ki pa je imel sladčajno v roki sekiro. Kmet je začel udrihati po njem s sekiro pa se mu je zlomil toprišče. V naslednjem hipu mu je skočil volk za vrat. Pezerovič ga je pa zgrabil za ušesa v vrpel na tla. Tako sta se valjala dokler niso prihiteli sosedje in ubili volka s sekirami. Boje se, da je bil volk stekek.

— Poskušen samomor petletnega otroka. V Splitu si je hotel oni dan končati živiljenje petletnega sinčka nekega lastnika taksija Nenad. Otron kaže vse znake prevarne razvoja. Doma je slišal mali Nenad kako lepo je umrli, ker gre otrok v nebesa in se izpremeni v angela. To ga je tako prevzel, da je skočil pod avto. Slučajno ga je pa nekdo v zadnjem hipu rešil in tudi Šofer je ustavil avto sa predno se je zgrodila nesreča. Straši zdaj strogo pažijo nanj, ker se vedno trdi, da je umrli ipo.

— Stekel volk napadel vas. V bosanski vasi Vagani so imeli v pondeljek čudnega gostja. Iz gozda je pritekel volk in na kmete. Obgrizel je štiri kmete in eno dekle. Končno je mavalil se na Marika Pezeroviča, ki pa je imel sladčajno v roki sekiro. Kmet je začel udrihati po njem s sekiro pa se mu je zlomil toprišče. V naslednjem hipu mu je skočil volk za vrat. Pezerovič ga je pa zgrabil za ušesa v vrpel na tla. Tako sta se valjala dokler niso prihiteli sosedje in ubili volka s sekirami. Boje se, da je bil volk stekek.

— Poskušen samomor petletnega otroka. V Splitu si je hotel oni dan končati živiljenje petletnega sinčka nekega lastnika taksija Nenad. Otron kaže vse znake prevarne razvoja. Doma je slišal mali Nenad kako lepo je umrli, ker gre otrok v nebesa in se izpremeni v angela. To ga je tako prevzel, da je skočil pod avto. Slučajno ga je pa nekdo v zadnjem hipu rešil in tudi Šofer je ustavil avto sa predno se je zgrodila nesreča. Straši zdaj strogo pažijo nanj, ker se vedno trdi, da je umrli ipo.

— Stekel volk napadel vas. V bosanski vasi Vagani so imeli v pondeljek čudnega gostja. Iz gozda je pritekel volk in na kmete. Obgrizel je štiri kmete in eno dekle. Končno je mavalil se na Marika Pezeroviča, ki pa je imel sladčajno v roki sekiro. Kmet je začel udrihati po njem s sekiro pa se mu je zlomil toprišče. V naslednjem hipu mu je skočil volk za vrat. Pezerovič ga je pa zgrabil za ušesa v vrpel na tla. Tako sta se valjala dokler niso prihiteli sosedje in ubili volka s sekirami. Boje se, da je bil volk stekek.

— Poskušen samomor petletnega otroka. V Splitu si je hotel oni dan končati živiljenje petletnega sinčka nekega lastnika taksija Nenad. Otron kaže vse znake prevarne razvoja. Doma je slišal mali Nenad kako lepo je umrli, ker gre otrok v nebesa in se izpremeni v angela. To ga je tako prevzel, da je skočil pod avto. Slučajno ga je pa nekdo v zadnjem hipu rešil in tudi Šofer je ustavil avto sa predno se je zgrodila nesreča. Straši zdaj strogo pažijo nanj, ker se vedno trdi, da je umrli ipo.

— Stekel volk napadel vas. V bosanski vasi Vagani so imeli v pondeljek čudnega gostja. Iz gozda je pritekel volk in na kmete. Obgrizel je štiri kmete in eno dekle. Končno je mavalil se na Marika Pezeroviča, ki pa je imel sladčajno v roki sekiro. Kmet je začel udrihati po njem s sekiro pa se mu je zlomil toprišče. V naslednjem hipu mu je skočil volk za vrat. Pezerovič ga je pa zgrabil za ušesa v vrpel na tla. Tako sta se valjala dokler niso prihiteli sosedje in ubili volka s sekirami. Boje se, da je bil volk stekek.

Umetnostna filozofija in estetska kultura

Zanimivo predavanje prof. Gnjezde pod okriljem Filozofskega društva

Ljubljana, 16. februarja.

V soboto, dne 13. t. m. je predaval prof. Gnjezda v okviru rednega predavanj Filozofskega društva.

nina, ki jo je ustvaril človek, kot umetnostna vrednota. Pravi umetnik dvigne aktualno potom oblikovanja v nadčasovno. Pri motrenju umetnine se hkrati oblikuje struktura mrtvilcev in zato zapasti doživljajem umetnine v gledalcu neko ubranost.

Naj bodo posameznosti še tako različne, eno je umetninam skupno; oblika in vsebina, teko in duša. Lep je čutno dojet objekt, ki budi estetsko ugodje brez nizjih strasti.

Induktivna estetika je dobila hkrati psihološki značaj. Na mesto vprašanja po ideji lepote stopi vprašanje po psihičnem bistvu estetskih pojmov. Raziskujejo kaj je značilno za estetsko dogajanje, estetsko čuvstvo, estetske sode iluzijo, včuvstvovanje. Važno je predvsem zadnje, kajti vsaka umetnina je pomembna vsebinu in dovršeni obliki in to vsebino si moramo notranje osvojiti. V predmete vlagamo še svoje lastno doživljaj.

V umetnostnem ustvarjanju, ki je najtežji estetski problem, vidijo nekateri posnemanje, drugi igro, čuvstveni izraz ali

oblikovanje notranjosti, tudi podizavstne. Individualni moment je tukaj tako važen, a ravno individuum je nekaj neizrazljivega. Vendar lahko trdimo, da je gibalo umetnostnega ustvarjanja težnja čuvstva po vidnem izrazu, oblikovanju in nazornem podajanju. Predpogoj je individualno doživetje, prirojena tvorba sila in samorasla estetska oblika. Umetnina mora biti vsebinsko pomembna, formalno dovršena in osebno izvršna. Toda tudi tukaj, ko umetnik prodre do ideje nekončne lepote, jo mora upodobiti in minljivi materiji. Popolna umetnina pa je svet zase, vrednost ima to, kar se ni bilo prikazano, ne prej ne pozneje. Umetnik oblikuje svet in življenje po svoji podobi in jih z navadnimi sredstvi izrazi nenavaden.

Umetnost je najlepše in najboljše, kar človeku ustvarja. Ker raste iz življenske celokupnosti, iz katere poganjajo tudi druge kulturne veje, je naravnico, da sta umetnostna izobrazba in vzgoja važen faktor v kulturnem in socialnem razvoju in na predku. Poglavitno pri umetnostni kulturi je seveda živa umetnost, ne medio estet.

Sadov estetske kulture naj bi postali deležni vsi. Saj se umetnostni nagon in potreba po lepoti ne izvijljata samo v ustvarjanju umetnin, ampak objemata vse življenje. Lepota vabi vse, življenje brez nje je suhoperarno, pa bodi še tako stvarno.

Toplo odobravanje je nagradilo predavatelja za njegova stvarna in izčrpana izjanja. V imenu Filozofskega društva mu je izrekel zahvalo predsednik, prof. Veber.

v Belem domu recepcijo za diplomate, je črta iz jedilnega lista celo vrsto dragih jedi in dolcičila namestu njih skromnejše, če da je treba štetiti v času, ko gladuje v Ameriki toliko tudi. Kdor hoče uživati v Belem domu razkošje in sijaj, naj si nadomesti to s pogledom na krasne uniforme diplomatov. Tako je dejala Rooseveltova soprona in ameriško ljudstvo je sprejelo njene besede z navdušenim obozvanjem.

Zrakoplovstvo pred 100 leti

Zdaj, ko letajo ljudje iz Londona v Pariz na zajtrk, iz Pariza v Prago na obed in iz Prage nazaj v London na večerjo točno po letalskem redu, si niti misliti moremo, koliko senzacijo so vzbujali med ljudmi pred sto leti že kratki poleti z baloni. Leta 1836 so videli ljudje več takih letalskih presenečenj, največjo pozornost je pa vzbudil polet Charlesa Greena, 7. in 8. novembra 1836 v velikem balonu iz Londona do Weilburga. V gondoli so bili znanstveni instrumenti in plavilne naprave, da bi se mogla posadka držati na vodi, če bi se moral balon spustiti na morje. Živil so imeli s seboj za 14 dni.

Charles Green se je dvignil s svojim balonom v ponedeljek 7. novembra ob 12.30 in v Weilburg je prispel v torek 8. novembra ob 7.30 zutraj. Ko so leteli nad Doverom, so spustili s padalom pozdrav ondotnemu županu. List »Atheneum« poroča o tem poletu: »S kolikim strahom smo pričakovali podrobnejši počit na tej izredni pustolovščini, ki pa je šla gladko in prekošila tako tudi najdržnejše nade letalcev. Zato se ne smemo čuditi, da je vzbudil polet živo zanimanje in izredno pozornost v javnosti, kakor tudi zasluži tak povsem nov napredek v zgodovini človeštva. 500 milj so preleteli v kratkem času 81 ur ali z drugimi besedami povedano 500 milj so prepotovali v desetkrat krajšem času kakor je v naših časih običajno.«

Ni čital

V New Yorku je bil policist N. C. Cuklin povisan v policijskega seržanta. Kmalu po povisanju je sklenil oženiti se in pisal je svoji materi naj pride in New York, da bi mu uredila stanovanje. Njegova mati je prebivala v Jolletu. Tako je odzvala sinovnemu vabili in prebrala je vse omare in vse sinove kovčeve. Matere so pa tako, da jih zanimala vsaka malenkost njihovih otrok. In v omari je našla tudi staro vojaško uniformo, ki jo je nosil njen sin med svetovno vojno Obnirla je vse žepe in nalašča v enem staro sveto pismo, ki ga je bila poslala za sinom v Francijo.

— Ali si prebiral sveto pismo, ki sem ti ga bila poslala na bojišče? — je vprašala sina pri večerji. — Da, mama. — Koliko strani si pa prebral? — Od začetka do konca. — Tedaj je pa položila mati pred sinovo pismo, rekoč: Odprti na sedmi strani. — Sin je odpril sveto pismo in našel v njem bankovec za sto dolarjev, ki ga mu bila takrat poslala mati od svojih prihankov, da bi si mogel kupiti kak pribojnik na bojišču. Mati je molče vzela bankovce in ga spravila.

Prebivalstvo Francije

Ob koncu lanskega leta so bili objavljeni uradni podatki o izidu ljudskega štetja v Franciji v marcu 1936. Vsi francoski listi so se bavili s to statistiko, saj je skoraj senzacionalna. Ljudsko štetje je namreč pokazalo, da po uradnih podatkih v letih 1931 do 1936 število rojstev v Franciji ni naraščalo, temveč nasprotno, da je celo poskočilo in sicer za pol milijona. Veselje Francozov nad tem nepričakovanim prirastkom prebivalstva je pa nekoliko skiali izjava: »Narodne zvezze za boj proti naraščanju porodnosti. Ta zvezza, nedvomno ogrožena v svojih življenskih interesih, opozarja francosko javnost, da ni mogoče govoriti o čisto francoskem prebivalstvu, ker gre najmanj polovica prirastka na račun naturaliziranih tujev. Po leg tega pa izraza zveza tudi dvome o pravilnosti uradnih podatkov. Baje so še pri vsakem ljudskem štetju v Franciji ugotovili, da so poslovali nižji organi zelo nezanesljivo. Tako je bilo pri ljudskem štetju 1931 ugotovljeno, da je bilo končno število za 600.000 višje od pravega števila prebivalstva Francije. Podatki za lansko leto pa tudi niso še pregledani in potrjeni. Tako so našteli na Korziki 25.000 prebivalcev več, obenem pa omenja poročilo o ljudskem štetju, da je bilo porodov samo 2316 več. Sicer je pa sam statistični urad opetovano opozarjal na vzroke pomot v sedanjih metodih ljudskega štetja in zato

zveza svetuje, naj bi se podatki še enkrat pregledali in primerjali, da se francoska javnost ne bo udajala neutemeljenemu optimizmu.

Najlepši mavzolej

Tadž Mahal, največje gradbeno čudo Orienta, je delo francoskega arhitekta. Na dvori Velikega Mogulja sana Džehana v Agri je bila v 17. stoletju dokaj številna francoska kolonija. Tkatrat je kazalo, da pride Indija pod francoski protektorat. V Agri je bila celo College française pod vodstvom jezuitov in veljala je za najboljso visoko šolo v Indiji. Gradnjo svojih palac je poveril Veliki Mogul leta 1630 francoskemu arhitektu Austinu de Bordeusom, ki je izpremenil Agro v pravo marmornatočno mesto. Po smrti svoje žene Ardzman Banu, ki so ji dali perzijski pesniči ime »Muntz-i-Mahale«, kar pomeni »Izvoljena palača«, je Veliki Mogul naročil francoskemu arhitektu zgraditi nad njenim grobom mavzolej, kakrsnega še ni videl svet.

Skozi 17 let je gradilo 10.000 delavcev ta mavzolej. Gradbeni materiali so vozili iz vse Azije. Marmor vseh barv so dobili v Radžputani, Nerburdi in Heortaku, kristal na Kitajskem, jaspis v Pendžabu, koral na Bagdadu, tirkiz v Tibetu, ahat na Ceylonu, rdeči peščenec v Dekkanu, azur na Ceylonu, koralde iz Rdečega morja, demante iz Bundelkunda, alabaster iz Birme. Tudi park okrog mavzoleja je urenil francoski arhitekt in sicer strogo v slogu takratnih francoskih parkov. Bordeuse je zgradil tudi krasno z mogočnimi stolpi opremljeno trdnjavo v Delhi in mošeje v njej.

Radioprogram

Cetrtek, 18. februarja

12: Lahka instrumentalna glasba (plošča). — 12.45: Vreme, poročila — 13: Čas, spored, obvestila — 13.15: Zvezdniki in zvezde (plošča). — 14: Vreme, borza. — 18: Operna glasba (radijski orkester). — 18.40: Slovenska za Slovenee (g. dr. Rudolf Kralj). — 19: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila — 19.30: Nac. ura: Savez Sokola kralj. Jugoslavije (Brd). — 19.50: Deset minut zabave — 20: Tretja ura variaje. Sodejstvo: gd. Silva Hrastove, Boža Saplja (2 klavarja) in g. Štefko Kopore (predavanje). — 21: Radijski orkester: Češka glasba. — 22: Čas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Za oddih (radijski orkester). — Konec ob 23. uri.

Petak, 19. februarja

11: Solska ura: Zuželko kot ljudska hrana (g. prof. Rafael Bačar). — 12: Sprehod po Balkanu (plošča). — 12.45: Vreme, poročila — 13: Čas, spored, obvestila — 13.15: Operna glasba (radijski orkester). — 14: Vreme, borza. — 18: Zemska ura: Delavska družina (gd. A. Lebarjeva). — 18.20: Ravel: Koncert za klavir in orkester (plošča). Marguerita Long in simf. orkester, dir. Maurice Ravel. — 18.40: Francočina (g. dr. Stanko Lebenc). — 19: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila — 19.30: Nac. ura: Božidar Široki (Zgb). — 19.50: Zamislosti. — 20: Po domačem (sodelovanje): gg. Svetozar Benovec, Vekoslav Janko in Avgust Stanko. — 21: Radijski orkester. — 22: Čas, vreme, poročila, spored. — 22.30: Angleske plošče. — Konec ob 23. uri.

Sobota, 20. februarja

12: Druga za drugo plošče hiti, vse pa za bojšo voljo skrbijo. — 12.45: Vreme, poročila — 13: Čas, spored, obvestila — 13.15: Druga za drugo plošče hiti, vse pa za bojšo voljo skrbijo. — 14: Vreme. — 18: Za delopust (radijski orkester): Waldteufel: Jasminov cvet, valjček. Gilbert: Gospa v hermelinu, potpuri. Morena: Od Ponjaja do Piratov, potpuri. — 18.40: Francočina (g. dr. Stanko Lebenc). — 19: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila — 19.30: Nac. ura: Razvoj orkestralne glasbe v Zagrebu (Anton Dobrovnik) Zgb. — 19.50: Pregled sporeda — 20: O zunanjih politik (g. dr. Alojzij Kuhar). — 20.20: Trobenta in gosi, flavia in bas, vsakega nekaj, da krajši bo čas. Pisani večer. Besedilo sestavila in vodila Jožek in Ježek in sodelovanjem radijskega orkestra in njegovih solistov, vmes nekaj plošč. — 22: Čas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Lahka glasba (radijski orkester).

V KNJIGARNI

— Če kupiš to knjigo, fantek, se bo haš lahko učil polovico manj.

— Dobro, dajte mi kar dve.

PRAKТИCEN DOPISNIK

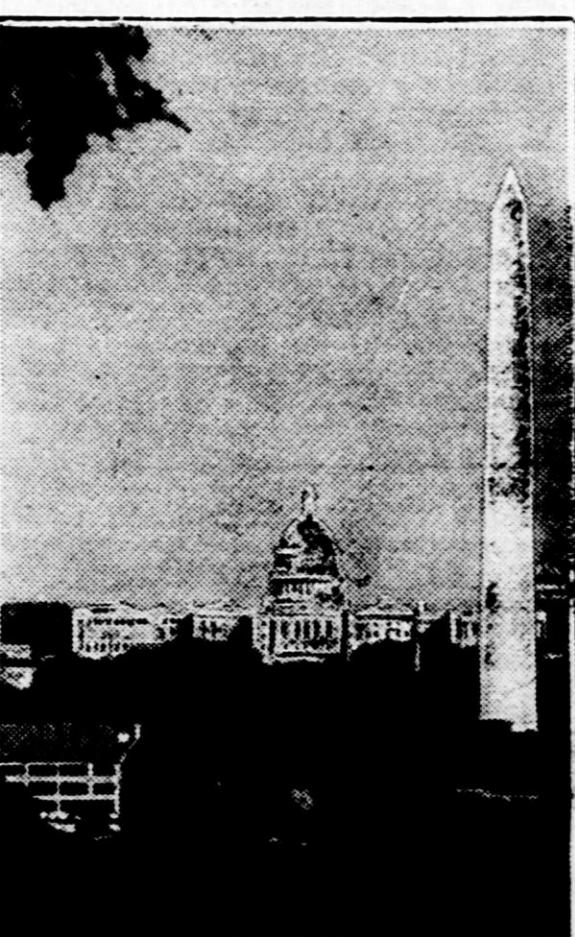
— Kaj ne pišeš več člankov za dnevne?

— Seveda jih pišem. Ker pa hočem prihraniti urednikom delo in sebi stroške za poštnino, jih mečem kar sam v koš.

PRESKRBA ZA ZIMO

— Kako si se preskrbeli za zimo?

— Zelo dobro. Sladodelarja sem odslövila, odkar je pritisnil mraz, in izbrala sem za zimo biljeterja iz kina.

Georges Ohnet:

ZADNJA LJUBEZEN

Roman

Toda povejte mi vendar, če tako radi zbirate povode in zahtevate pojasnila, kako se je moglo zdoditi, da niste povedali svoji ženi, da hodite k meni. Razumem, da ji niste priporočevali podrobnosti o meni. Ne morem pa razumeti, da ji sploh omenili niste, da se poznava. Kako mi morete to pojasniti?

To je kaj enostavno. Moje ravnanje na eni strani je bilo posledica ravnanja na drugi strani. Treba je bilo bodisi povedati vse, ali pa vse zatočiti.

Mislite?

Seveda. Prvo prašanje moje žene, če bi ji bil kaj povedal o vas, bi bilo gotovo: Zakaj je niste takoj privredli? Ne odnehal bi, dokler bi vas ne spoznal. Čim bolj bi se temu upiral, tem bolj bi sišla vame. Sami veste, da bi ravnale vse žene kakor ona. Iz tega bi pa nastalo vse potno sitnosti. Treba je bilo torej molčati iz strahu, da se bo zgodilo to, kar se je prav kar zgodilo.

In kar ni tako strašno važno.

Bolj, nego si mislite. Sami ste mi rekli, da je prišla grofica k vam zelo razburjena. Odšla

je na videz pomirjena, toda v resnici ne verjam temu njenemu miru kakor vi. Človek ne preide tako lahko iz največje potrosti v popoldne pomirjenost.

— Mar me hočete prepričati, da mi grofica še vedno ne verjam? — ga je prekinila Lucie plamtečih oči.

— Ne, tu ne gre za vas, temveč zame, meni ne verjam.

— Ah, dragi grof, če je tako, vam pa ne morem pomagati, saj je to vaša stvar. Izmotajte se it tega, kakor veste in znate, saj ste sami vse zakrivali.

— Ne, jaz, temveč ona, in to me najbolj jesi. Zato se tudi obračam na vaše prijateljstvo, da bi mi pomagali pojasnila pomoč, zaradi katere trpi nedolžno srce. Ljubosumnost ne razmišlja. Ustvari se samo pred vidnim dokazi. In te dokaze zahtevaš od vas. Odhajajoč od vas je vas moja žena prosila, da bi ji izkazovali simpatije, ki so vejlje dosegli meni...

— A jaz sem ji odgovorila, da sem divjakinja, ki noče zapustiti samote, kamor se je zatekla...

— No dobro, tu gre baš za to divjost, za vzrok vsega zla, glede katere vas hočem prosi, da bi mi nekaj spremeni. Ne odklanjajte groficega vabilja... Ponudila je vam svoje prijateljstvo, globoko in iskreno, o tem ste lahko prepričani. Sprejmite ga in dokazite ji, ča je vsako njeno sumiščenje odveč.

Lucie je melahnoljčno zmajala z glavo.

— Nič bi mi ne moglo biti takto prijetno, ka-

kor storiti to, kar mi svetujete. Zdaj sem res zapuščena in prijateljstvo žene, kalkršna je grofica, bi mi moglo biti samo v veliko moralno oporo. Rada bi imela zagotovilo, da bo to prijateljstvo pridržalo edino nji, nji sami.

— Zadostuje izraziti to željo